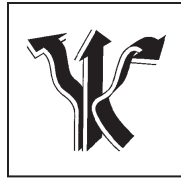

Міжрегіональна Академія управління персоналом
Українсько-Азербайджанський інститут соціальних наук
і самоврядування Г. А. Алієва
Міжнародна Кадрова Академія
ГО “Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління”
Всеукраїнська Академія наук публічного управління

МАУП

ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Випуск 4

Матеріали

*Всеукраїнської науково-практичної конференції
“Українське суспільство: контури інновацій”
м. Київ, МАУП, 30 березня 2017 р.*

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2017

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 2 від 22.02.17)*

Редакційна колегія:

*М. Н. Курко (голова), д-р юрид. наук, проф.;
М. Ф. Головатий (заступник голови), д-р політ. наук, проф.;
А. А. Ігнатченко (відповідальний редактор), канд. техн. наук;
О. В. Баєва, д-р біол. наук, проф.;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
В. М. Воронін, д-р іст. наук;
В. Б. Захожай, д-р екон. наук, проф.;
В. І. Литвиненко, д-р юрид. наук, доц.;
Є. О. Романенко, д-р наук з держ. упр., проф.;
В. В. Рябцев, канд. техн. наук, доц.;
В. І. Цибух, канд. філос. наук, доц.*

*Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.*

Проблеми модернізації України : [зб. наук. пр.] / МАУП. — К.: ДП
“Видавничий дім “Персонал”, 2008 —

С76 Вип. 4: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. “Українське суспільство:
контури інновацій”, 30 березня 2017 р. / редкол. : М. Н. Курко (голова)
[та ін.]. — 2017. — 348 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези учасників науково-практичних
конференцій з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модерніза-
ції України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто
цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модер-
нізаційних процесів.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

ЗМІСТ

Ануфрієв Микола Іванович Міжнародно-правові аспекти забезпечення ефективної зайнятості.....	10
Баєва Олена Вікторівна Концептуальні засади використання інтерактивних методів при вивченні навчальної дисципліни “фізіологія людини”	13
Бідзюра Іван Павлович, Бідзюра Роман Іванович Державне управління як галузь академічної науки та професійно-освітньої підготовки	16
Бутирська Тетяна Олександрівна Ідентичність держави як нова онтологічна категорія	18
Грись Антоніна Михайлівна Психологічна служба у контексті надання психологічної допомоги учасникам АТО.....	22
Дегтяр Олег Андрійович Механізми публічного управління соціальним ризиком	25
Кальниш Юрій Григорович, Синиця Микола Іванович Перспективні напрями технологічної інноватизації системи державного управління в Україні	28
Коляденко Ніна Володимирівна, Мальцев Дмитро Валерійович Соціальні проблеми сімей, які виховують дітей із важкими інвалідизуючими захворюваннями	32
Кравченко Мілена В'ячеславівна Шляхи підвищення соціальної безпеки українських громадян.....	34
Лисовський Петр Николаевич Тайна разума сердца: криптоанализ феноменологии мудрости	37
Мелков Юрій Олександрович Інноваційне суспільство як філософська проблема	40
Отрешко Наталія Борисівна, Котик Катерина Русланівна Проблеми соціалізації дітей-сиріт в Україні та можливі шляхи їх вирішення	43
Пархоменко-Куцевіл Оксана Ігорівна Шляхи удосконалення процедури проведення конкурсів на посади державної служби	46
Перегуда Євген Вікторович Енергоефективність як інноваційна політична технологія: до проблеми реалізації	49
Піляєв Ігор Славович Ціннісна дихотомія “Схід–Захід” та збройний конфлікт на Донбасі крізь призму постнекласичної методології	52
Попов Вячеслав Жанович Соціальна поведінка в умовах суспільної кризи	55

ЦІННІСНА ДИХОТОМІЯ “СХІД–ЗАХІД” ТА ЗБРОЙНИЙ КОНФЛІКТ НА ДОНБАСІ КРІЗЬ ПРИЗМУ ПОСТНЕКЛАСИЧНОЇ МЕТОДОЛОГІЇ

Для постнекласичного глобалізованого наукового пізнання характерна проблема-тизація традиційних розрізень реальності на суб’єктивну і об’єктивну, духовну та тілесну, живу й неживу, природну та штучну. Така самоорганізація смислів сучасної науки за допомогою “синергетичної рефлексії” [1, 10], що раніше становила сферу майже неподільного панування релігії та містики, на початку ХХІ століття впритул наблизилася до прозріння універсальних законів макрокосму, мікркосму та соціального світу.

В останній третині ХХ століття синергетикою були відкриті топологічно нетривіальні об’єкти (т. зв. дивні атрактори), що радикально змінюють звичні уявлення про простір. Кожен із цих об’єктів є нерегулярною, самоподібною структурою, малі частини якої в довільному збільшенні є подібними до неї самої. Такі об’єкти були названі фракталами (лат. *fractus* — подрібнений, дробовий), а їх нетривіальна топологічна властивість — фрактальністю. Наприкінці ХХ століття в результаті міждисциплінарного дослідницького буму стало ясно, що універсальність є загальною властивістю просторових об’єктів, а фрактали є типовими для природи та соціуму. Фрактальну структуру мають макрокосм (зіркові кластери, галактики, всесвіт) і мікркосм (всі макромолекули, геном людини, структура ДНК, води, світла, звуку, електромагнітних хвиль тощо). Фрактальність тотожна існуванню масштабної просторової інваріантності: частина будь-якого фракталу повторює ціле з деяким коефіцієнтом подібності [2]. Це стосується в тому числі і простору людської діяльності: соціального, економічного, історичного, геополітичного, культурного тощо. Постмодерній епосі притаманна наростаюча фрактальність віртуальних культурних феноменів, якими сповнена суспільна свідомість (міфи, архетипи, релігійні, моральні, політичні, наукові ідеї, цінності, соціальні проекти тощо) з її варіаціями приватно-ціннісної скороминущості.

Вищезазначений фрактально-синергетичний методологічний підхід дозволяє за емпіричним нагромадженням різновимірних, нелінійних траєкторій суперечностей та конфліктів, що характеризують сучасну добу структурних шоків в політичній та безпековій архітектоніці Східної Європи, роздивитися певні універсальні історичні парадигми, що обумовлюють генезу, розвиток та перспективи й нинішнього україно-російського конфлікту. Зокрема, в зазначеній методологічній системі координат збройний конфлікт на Донбасі виступає фрактальною локалізацією історичної парадигми протистояння Заходу і Сходу, що в аксіологічному та цивілізаційно-культурному вимірі принаймні останніх двох з половиною тисячоліть виражене в дихотомії “Європа — Китай”, а протягом Нової історії — “Євроатлантична спільнота — Євразійська спільнота, як екстраполяція Великого Китаю” (сьогодні інституціоналізованого в рамках ШОС).

Як відомо, монгольська навала на Русь в середині ХІІІ сторіччя, що жила не лише найсучаснішими озброєннями, а й технологіями управління великими зовніш-

німи просторами, країнами та народами, запозиченими з підкореного монголами Китаю, призвела до поділу Русі між Ордою і Європою.

Видатні російські мислителі (Г. Федотов, М. Бердяєв, М. Трубецькой, О. Толстой, М. Покровський, Л. Гумільов, Г. Вернадський та ін.) вважали Московську державу з часів Івана III прямою спадкоємницею не великокняжого Києва, а імперії Чингізидов, що успадкувала і реалізувала в нових історичних умовах привнесені монголами із завойованого ними Китаю принципи ефективного управління великою імперією (причому не власне Китаєм, а саме підкореними територіями), в якій співмешкали різні народи Східної Європи та Азії. Відлунням китаєцентризму була система ярликів на Русі, впроваджена Золотою Ордою.

Ментально-ціннісна генетика Московської великодержавності від Орди не змінилася і з виходом на авансцену європейської політики Російської імперії: хоча остання запозичила у Європи безліч символів та культурних артефактів, але самодержавна природа царської влади-власності зберіглася.

Території Київської Русі після її розпаду упродовж століть акумулювалися навколо гостро конфліктуючих центрів: умовно європейського (Галицько-Волинська Русь, Велике князівство Литовське, Польща, Річ Посполита, Австрія, Австро-Угорщина, знову Польща) та євразійського (Володимиро-Суздальська Русь, Велике князівство Московське, Російське царство, Російська імперія). Лише нетривалий історичний період — в 1939–1941 та 1944–1991 роках — ці центри знаходилися у форматі єдиної держави — СРСР. Таким чином, протягом понад сім століть після монгольської навали спостерігаємо не лише цивілізаційно-культурну та геополітичну альтернативність, біполярність, а й чітку фрактальність історичного та етнокультурного розвитку простору колишньої давньоруської держави.

Ця дихотомія особливо гостро виявилася в ході Громадянської війни на теренах України, що настала за Жовтневим 1917 року переворотом у Петрограді. За цивілізаційною природою це була боротьба “не на життя, а на смерть” між ординсько-євразійською Росією більшовиків та примкнулих до них абсолютистів-імперців (в особі десятків тисяч колишніх царських офіцерів і генералів, частини царської інтелігенції та чиновництва, що свідомо примкнули до більшовиків через свої месіансько-імперські переконання [3, 579]) і Європейською Руссю-Україною, котра хоча й не надовго, але цілком символічно в серпні-листопаді 1920 р. об’єдналася на прозахідній (схвалений представниками Антанти) платформі визнання державності УНР та союзних дій Армії УНР і Руської армії П. Врангеля проти більшовиків.

Прикметно, що з початком навесні 2014 року збройного протистояння на Донбасі російсько-неоімперській знаковій символіці “Русской весны” і “Русского мира” майже відразу була протиставлена смислова символіка “іншого”, в тому не етнонаціональному, а культурно-цивілізаційному та аксіологічному розумінні, яких цьому терміну надав відомий норвезький суспільствознавець Івер Нойманн [4]: в травні-червні 2014 р. переважно з активістів Самооборони Євромайдану було сформовано окремий батальйон “Київська Русь” Міноборони України, який взяв участь у бойових діях в районі Слов’янську, на Луганщині та в районі Дебальцева. Так само дихотомія європейської та ординсько-московської Русі чітко простежується й у конфесійно-аксіологічній площині через загострення протистояння Церков УПЦ, як складової Руської Православної Церкви Московського Патріархату, та УПЦ-КП, що підпорядкована Патріарху Київському та всієї Руси-України.

На нашу думку, цей фрактальний дуалізм (дихотомія) цінностей онтологічних, моральних, політичних, геополітичних орієнтацій буде наростати, причому як між Україною та Росією, так і всередині Росії. Завдання влади та громадянського сус-

пільства в Україні — недопущення подальшої фракталізації зазначеної дихотомії в Україні, згуртування суспільства та української політичної нації навколо європейських цінностей Русі-України.

Для запобігання та профілактики громадянських конфліктів у різних регіонах України вбачається за доцільне побудова, на основі історичних, соціологічних, політологічних даних, регіональних та локальних моделей зазначеної фрактальної дихотомії європейських та євразійських цінностей, конкретних параметрів та пропорцій їх реалізації та віртуалізації, визначення напрямів та сили планованих інформаційно-політичних та соціально-психологічних впливів в різних регіонах України з метою актуалізації та посилення перших (європейських) та нейтралізації других (євразійських).

Джерела

1. Свирский Я. И. Нелинейный мир постнеклассической науки и творческое наследие Ж. Делеза. Автореферат... докт. филос. наук / Я. И. Свирский. — М.: Институт философии РАН, 2004. — 44 с. — С. 10.
2. Афанасьева В. В. Пространство: новейшая онтология / В. В. Афанасьева, К. В. Кочелаевская, А. Г. Лазерсон. — Саратов: Издательский Центр “Наука”, 2013. — 223 с.
3. Шульгин В. В. Последний очевидец: Мемуары. Очерки. Сны / Сост., вступ. ст., послесл. Н. Н. Лисового. — М.: ОЛМА-ПРЕСС Звездный мир, 2002. — 588 с.
4. Нойманн И. Использование “Другого”: Образы Востока в формировании европейских идентичностей / Ивэр Нойманн. — М.: Новое издательство, 2004. — 240 с.